Tirsdag den 4. februar 2014

P7_TA(2014)0063

Anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis

Europa-Parlamentets beslutning af 4. februar 2014 om anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis 2005/29/EF (2013/2116(INI))

(2017/C 093/05)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (»direktivet om urimelig handelspraksis«) ([1]),

— der henviser til rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg med titlen "Første rapport om anvendelsen af direktivet om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (COM(2013)0139),

— der henviser til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis (COM(2013)0138),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse (»forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde«) ([2]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF af 19. maj 1998 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 13. januar 2009 om omsætning, gennemførelse og håndhævelse af direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og direktiv 2006/114/EF om vildledende og sammenlignende reklame ([4]),

— der henviser til sin beslutning af 15. december 2010 om reklamers påvirkning af forbrugernes adfærd ([5]) og til Kommissionens opfølgende svar, som blev vedtaget den 30. marts 2011,

— der henviser til undersøgelsen »Gennemførelse og anvendelse af direktivet om urimelig handelspraksis (2005/29/EF) og direktivet om vildledende og sammenlignende reklame(2006/114/EF)«, der er gennemført på anmodning af Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse ([6]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 48,

— der henviser til betænkning fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og udtalelse fra Retsudvalget (A7–0474/2013),

A. der henviser til, at forbrug er en af de væsentlige drivkræfter for vækst i Unionen, og at forbrugerne således spiller en afgørende rolle i den europæiske økonomi;

B. der henviser til, at beskyttelse af forbrugerne og deres rettigheder udgør en af de grundlæggende værdier for EU;

C. der henviser til, at direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis er Unionens primære lovgivningsmæssige instrument til regulering af vildledende reklame og anden urimelig praksis i forbindelse med virksomheders og forbrugeres transaktioner;

([1]) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.
([2]) EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.
([3]) EUT L 166 af 11.6.1998, s. 51.
([4]) EUT C 46 E af 24.2.2010, s. 26.
([5]) EUT C 169 E af 15.6.2012, s. 58.
([6]) IP/A/IMCO/NT/2008-16.

Tirsdag den 4. februar 2014

D. der henviser til, at direktivet med bestemmelsen om det indre marked har til formål at sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse i hele Unionen og øge forbrugernes tillid til det indre marked og samtidig sikre virksomhederne en betydelig retlig sikkerhed og nedbringe hindringerne for handel på tværs af grænserne;

E. der henviser til, at direktiv 2005/29/EF er blevet anvendt meget forskelligt i medlemsstaterne;

F. der henviser til, at de midlertidige undtagelser, der gav medlemsstaterne mulighed for fortsat at anvende nationale bestemmelser, der var mere restriktive eller præskriptive end dette direktiv og gennemfører bestemmelser om minimumsharmonisering i andre EU-lovgivningsinstrumenter, udløb den 12. juni 2013;

G. der henviser til, at de medlemsstater, der ønsker det, frit kan udvide anvendelsen af direktivet til at omfatte forholdet mellem virksomheder, og til, at kun fire af dem har valgt denne løsning;

H. der henviser til, at Kommissionen har meddelt, at den snart vil foreslå en revision af direktiv 2006/114/EF om vildledende og sammenlignende reklame, der fokuserer på forholdet mellem virksomheder;

I. der henviser til, at udviklingen af digital økonomi og alle dens teknologiske anvendelser har revolutioneret indkøbsmåderne og den måde, hvorpå virksomhederne gør reklame og sælger varer og tjenesteydelser;

J. der henviser til, at nogle virksomheder, særlig de mindste, og mange forbrugere fortsat ikke er bekendt med de rettigheder, som forbrugerne i Europa har;

K. der henviser til, at det er nødvendigt at styrke forbrugersammenslutningernes rolle og give dem mulighed for at styrke deres kapacitet;

1. understreger effektiviteten af de lovbestemmelser, som direktivet indfører, og dets betydning med hensyn til at give forbrugerne og de handlende større tillid hvad angår transaktioner på det indre marked (særlig når det gælder grænseoverskridende transaktioner), med hensyn til at sikre virksomhederne større retlig sikkerhed og som bidrag til at forbedre forbrugerbeskyttelsen; minder om, at en forskellig anvendelse af dette direktiv risikerer at begrænse dets rækkevidde;

2. beklager, at der på trods af bestemmelserne i direktiv 2006/114/EF, der har til formål at bekæmpe vildledende praksis inden for reklame, når det gælder forholdet mellem virksomheder, stadig forekommer visse af disse praksisser, herunder navnlig »svindel med erhvervsvejvisere«; noterer sig Kommissionens planer om snart at foreslå en ændring af direktiv 2006/114/EF vedrørende forholdet mellem virksomheder med henblik på en mere effektiv bekæmpelse af disse praksisser; foreslår, at Kommissionen i denne forbindelse overvejer fordelene ved en målrettet sortlistning af de former for handelspraksis, der under alle omstændigheder anses for at være urimelige inden for forholdet mellem virksomheder for direktiv 2006/114/EF, svarende til det, der i forvejen findes for direktiv 2005/29/EF; mener imidlertid ikke, at det er hensigtsmæssigt med det samme at udvide anvendelsesområdet for direktiv 2005/29/EF om forholdet mellem virksomheder og forbrugere til at omfatte urimelig handelspraksis mellem virksomheder;

3. anmoder Kommissionen om at tydeliggøre sammenhængen mellem direktiv 2005/29/EF og direktiv 2006/114/EF for at sikre en høj beskyttelse af alle de økonomiske aktører i EU, navnlig forbrugerne og SMV'erne, mod svig eller illoyal praksis og således styrke tilliden til det indre marked;

4. mener, at de påtænkte undtagelser for sektorerne for fast ejendom og finansielle tjenesteydelser er berettigede, og at det er hensigtsmæssigt at opretholde dem;

5. mener ikke, at en udvidelse af den sorte liste i bilag I forekommer hensigtsmæssig på dette stadie; opfordrer dog Kommissionen til at etablere en liste over praksisser, der er identificeret som urimelige af de nationale myndigheder i henhold til direktivets generelle principper, for at bedømme, om en sådan udvidelse eventuelt vil være hensigtsmæssig i fremtiden;

6. bemærker, at forbrugerne i visse former for forbindelser mellem forbrugere og virksomheder kan være ofre for urimelig handelspraksis — eksempelvis når et produkt sælges til en erhvervsdrivende; opfordrer Kommissionen til at undersøge denne type problemer samt til om nødvendigt at udforske målrettede og praktiske foranstaltninger, der bl.a. omfatter mere fleksible fortolkninger af bestemmelserne i direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis, og som kan forklares i Kommissionens vejledning om anvendelsen af dette direktiv;

7. minder om, at medlemsstaterne siden den 12. juni 2013 ikke længere har kunnet bevare de hidtil gældende bestemmelser vedrørende midlertidige undtagelser; opfordrer derfor medlemsstaterne til hurtigst muligt at bringe sig i overensstemmelse med direktivets tekst; opfordrer samtidig Kommissionen til at foretage en undersøgelse af, hvordan medlemsstaterne har gennemført direktivet, særlig med hensyn til nationale forbud, der ikke er omfattet af bilag I, og til inden for to år at forelægge Parlamentet og Rådet en ny omfattende rapport om dets gennemførelse, der navnlig indeholder en analyse af mulighederne for yderligere harmonisering og forenkling af fællesskabslovgivningen vedrørende forbrugerbeskyttelse og forslag til nødvendige foranstaltninger, der skal træffes på fællesskabsniveau for at sikre, at der bevares et højt niveau af forbrugerbeskyttelse;

8. bekræfter på ny, at en fuldstændig og ensartet anvendelse og en hensigtsmæssig gennemførelse af direktivet i medlemsstaterne er vigtig og absolut nødvendig for at undgå retlig og operationel usikkerhed for virksomheder, der opererer hen over grænserne; bemærker med bekymring, at Kommissionen i 2011 og 2012 måtte benytte EU Pilot-systemet, fordi flere medlemsstater ikke havde gennemført direktivet korrekt; opfordrer medlemsstaterne til at støtte håndhævelsen på nationalt plan med alle tilgængelige midler, specielt med tilstrækkelige ressourcer; understreger den vigtige rolle, som en styrkelse af samarbejdet mellem de nationale myndigheder med ansvar for gennemførelsen af direktivet spiller, og betydningen af at opbygge en struktureret dialog mellem offentlige håndhævelsesmyndigheder og andre interessenter, særlig forbrugerorganisationer;

9. konstaterer, at der siden udløbet af fristen for gennemførelse af direktivet i 2007 har været mange tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke har gennemført eller anvendt centrale bestemmelser korrekt, navnlig den sorte liste over forbudte, vildledende og aggressive former for handelspraksis; opfordrer derfor Kommissionen til fortsat at følge anvendelsen af direktivet tæt og om nødvendigt at retsforfølge de medlemsstater, der ikke overholder, ikke gennemfører eller ikke anvender direktivet korrekt, i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde; opfordrer navnlig Kommissionen til snarest muligt at løse udestående spørgsmål i forbindelse med de høringer, der indledtes i 2011, og enten afslutte overtrædelsesprocedurer eller indbringe dem for Domstolen;

10. støtter Kommissionens ønske om at udarbejde en liste over indikatorer med det formål at evaluere effektiviteten af den mekanisme, som medlemsstaterne anvender til at gennemføre direktivet;

11. glæder sig over, at indkøb på tværs af grænserne er steget efter direktivets gennemførelse i medlemsstaterne; minder dog om, at det er afgørende vigtigt at styrke samarbejdet og koordinationen mellem Kommissionen og de nationale myndigheder for at fremme konvergerende praksis i gennemførelsen og at gribe hurtigt og effektivt ind; bemærker, at der skal lægges særlig vægt på at håndtere grænseoverskridende onlinekøb, specielt hvor websteder med prissammenligninger ikke klart afslører identiteten på den erhvervsdrivende, der driver webstedet;

12. bekræfter på ny betydningen af at styrke samarbejdet mellem de nationale myndigheder med ansvar for anvendelsen af direktivet med henblik på at opnå en fuldstændig og korrekt gennemførelse heraf i medlemsstaterne; tilskynder med henblik herpå Kommissionen til at foretage en dybdegående undersøgelse af anvendelsesområdet for, effektiviteten af og funktionsmekanismerne for forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde (»CPC-forordningen«), som den har forpligtet sig til at gøre inden udgangen af 2014; hilser i denne forbindelse Kommissionens nylige indledning af en offentlig høring om revisionen af denne forordning velkommen og glæder sig over, at høringen foreligger på alle EU-sprog; opfordrer involverede interessenter til at deltage i denne høring;

13. understreger nytten af »oprydningstiltagene« inden for rammerne af CPC-forordningen og opfordrer Kommissionen til at udvikle og styrke disse tiltag og udvide deres anvendelsesområde; tilskynder Kommissionen til at sammenfatte resultaterne heraf og rækken af foranstaltninger truffet af Kommissionen og medlemsstaterne som følge af disse tiltag og til at offentliggøre sin analyse, samtidig med at der tages hensyn til behovet for at sikre fortroligheden af visse følsomme oplysninger, der anvendes inden for rammerne af en juridisk procedure på nationalt plan; opfordrer Kommissionen til at holde Parlamentet underrettet om dens resultater samt til om nødvendigt at foreslå yderligere foranstaltninger til forbedring af det indre markeds funktionsmåde;

14. er enig i, at der må gøres en større indsats for at styrke håndhævelsen af direktivet om urimelig handelspraksis i forhold til sårbare forbrugere;

15. er bekymret over den vildledende måde, hvorpå visse økonomiske aktører udnytter redskaber til forbruger-anmeldelser og websteder med prissammenligninger, og over interessekonflikter i denne forbindelse; er på denne baggrund positivt stemt over for Kommissionens beslutning om at se nærmere på løsninger, der kan gøre de oplysninger, der findes på disse platforme, klarere for forbrugerne;

Tirsdag den 4. februar 2014

16. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre en korrekt anvendelse af direktivet om urimelig handelspraksis vedrørende specielt vildledende »skjulte« reklamer på internettet i form af kommentarer på sociale netværk, fora eller blogs, som tilsyneladende stammer fra forbrugere, men som i virkeligheden er af kommerciel eller reklamemæssig karakter, og som direkte eller indirekte stammer fra eller finansieres af økonomiske aktører; insisterer på den skadelige effekt af en sådan praksis på forbrugertilliden og konkurrencereglerne; opfordrer medlemsstaterne til at træffe passende foranstaltninger for yderligere at bekæmpe udviklingen af denne praksis, herunder gennem iværksættelsen af oplysningskampagner, der skal advare forbrugerne mod disse »skjulte« reklameformer eller ved at fremme udviklingen af specialuddannede forumobservatører eller -ordstyrere, der er opmærksomme på farerne ved »skjulte« reklamer;

17. understreger, at det på grund af den hastige udbredelse af onlinereklame er nødvendigt at udvikle en passende metode til overvågning af beskyttelsen af udsatte forbrugerkategorier, især mindreårige, og af annoncørernes adgang til dem;

18. beklager, at forbrugerne på trods af det aktuelle EU-lovgivningsgrundlag vedrørende priser inden for lufttransport og »oprydningstiltaget« fra 2007 inden for rammerne af CPC-forordningen rettet mod websteder, der sælger flybilletter, fortsat er ofre for en lang række vildledende praksisser i denne sektor såsom manglende indregning af uundgåelige omkostninger som tillægsgebyrer for betaling med kredit- og betalingskort ved onlinebestilling; er foruroliget over det stigende antal klager fra brugere af websteder til onlinekøb af billetter, der er blevet ofre for IP-sporing, hvor det registreres, hvor mange gange en internetbruger via den samme IP-adresse er gået ind på et websted, med det formål automatisk at forhøje prisen på en vare i forhold til den interesse, der er udvist gennem flere identiske søgninger; opfordrer Kommissionen til at undersøge udbredelsen af denne praksis, der fører til unfair konkurrence og misbrug af brugernes personoplysninger, og til om relevant at foreslå en passende lovgivning for at beskytte brugernes interesser;

19. mener, at de sanktioner, der pålægges som følge af manglende overholdelse af direktivet, aldrig bør være mindre end den gevinst, der er opnået gennem en praksis, der anses for urimelig eller vildledende; minder medlemsstaterne om, at direktivet fastsætter, at sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning; opfordrer Kommissionen til at indsamle og analysere oplysninger om sanktioner og håndhævelsesordninger, der er gennemført i medlemsstaterne, samt om effektiviteten af håndhævelsesordninger, navnlig hvad angår kompleksiteten og længden af håndhævelsesprocedurer; opfordrer Kommissionen til at sende resultaterne af disse analyser til Parlamentet;

20. glæder sig over de bestræbelser, Kommissionen har udfoldet for at bistå medlemsstaterne med at gennemføre direktivet i national ret og anvende det;

21. glæder sig over Kommissionens database over national lovgivning og retspraksis vedrørende urimelig handelspraksis, og anerkender dens nytte for optimering af de oplysninger, der stilles til rådighed for forbrugerne; beklager, at denne database kun er tilgængelig på engelsk; anmoder Kommissionen om gradvis at øge antallet af sprog, som databasen er tilgængelig på, og at udvikle dens synlighed, særlig over for økonomiske aktører; opfordrer Kommissionen til også at overveje ekstra oplysningsinstrumenter for SMV'er med hensyn til urimelig handelspraksis;

22. understreger betydningen af den vejledning, som Kommissionen har udarbejdet til at ledsage anvendelsen af direktivet; glæder sig over Kommissionens planer om at foretage en revision af dette dokument senest i 2014; tilskynder Kommissionen til at arbejde på en gennemsigtig måde ved i vid udstrækning at høre de berørte parter i løbet af hele processen; opfordrer Kommissionen til fortsat at opdatere og præcisere dette dokument meget regelmæssigt; opfordrer medlemsstaterne til så vidt muligt at tage hensyn til denne vejledning og til at udveksle bedste praksis om dens gennemførelse; opfordrer Kommissionen til at fremsende en evaluering af problemer med fortolkning og gennemførelse, som de nationale myndigheder og interessenter regelmæssigt er stødt på ved gennemførelsen af direktivets bestemmelser, for at vurdere, hvilke aspekter af vejledningen, der skal forbedres;

23. understreger, at det princip om maksimal harmonisering, der er indført af direktivet, indebærer, at den nationale lovgivning ikke kan fastsætte strengere bestemmelser end dem, der er omfattet af dette direktiv; understreger, at Domstolen har fortolket dette princip, således at det indebærer et krav om, at pakkesalg og andre kommercielle salgsfremmende foranstaltninger, der af Domstolen behandles som urimelig handelspraksis, og som ikke står på den sorte liste i bilag I, kun kan forbydes fra sag til sag; understreger, at Kommissionen af hensyn til retssikkerheden og for at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i forbindelse med revision af vejledningen bør præcisere de helt præcise tilfælde, hvor pakkesalg andre kommercielle salgsfremmende foranstaltninger bør betragtes som ulovligt; opfordrer endvidere Kommissionen til at overveje nødvendigheden af et nyt lovgivningsforslag om kommercielle salgsfremmende foranstaltninger;

24. understreger, at brugen af forkerte miljøpåstande udgør en illoyal praksis, der er under udvikling; opfordrer Kommissionen til at uddybe det afsnit i vejledningen, der beskæftiger sig med dette spørgsmål, for at tydeliggøre anvendelsen af direktivet over for de økonomiske operatører; opfordrer ligeledes Kommissionen til at undersøge, hvilke initiativer den vil kunne træffe for bedre at beskytte forbrugerne mod disse praksisser;

25. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre virksomhederne mere opmærksom på forbrugerrettigheder for dermed at fremme de økonomiske aktørers overholdelse af disse;

26. minder om, at mange forbrugere tøver med at anmode om erstatning, når det beløb, det drejer sig om, virker ringe; understreger nødvendigheden af yderligere at øge forbrugernes kendskab til den støtte, som såvel forbrugersammenslutninger som netværket af europæiske forbrugercentre kan give dem med henblik på at opnå erstatning; understreger forbrugerorganisationernes betydning for at oplyse om eksisterende urimelig handelspraksis som en forebyggende indsats samt deres betydning for at hjælpe ofre for urimelig handelspraksis, således at forbrugerne bliver bedre til at gøre deres rettigheder gældende; opfordrer til samordnede aktioner mellem forbrugerorganisationer på nationalt og europæisk plan samt mellem nationale myndigheder og Kommissionen.

27. understreger, at det er vigtigt, at forbrugerne har effektive, hurtige og billige klagemuligheder til rådighed; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre direktivet om alternativ konfliktløsning og udenretlig tvistbilæggelse online;

28. minder om, at kollektive søgsmålsmekanismer for forbrugere er vigtige, og glæder sig over Kommissionens nyligt offentliggjorte henstilling C(2013)3539 og dens meddelelse COM(2013)0401; er enig i, at en horisontal ramme om kollektive retsmidler vil undgå risikoen for ukoordinerede sektorspecifikke EU-initiativer; opfordrer medlemsstaterne til at følge Kommissionens henstillinger for oprettelse af horisontale fælles principper, hvis gennemførelse i medlemsstaterne vil gøre det lettere at vurdere, hvorvidt der er behov for yderligere foranstaltninger, herunder et lovgivningsforslag, navnlig hvad angår grænseoverskridende tilfælde; minder om, at ingen af de forskellige tilgange til kollektivt søgsmål må give økonomisk incitament til at igangsætte urimelige kollektive aktioner, og at alle sådanne tilgange skal give passende beskyttelse mod urimelige krav;

29. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.